

САҢА ОЛОХ

Чурапчы чычыр хаккажа

ХАҢЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

УЛУУСТААБЫ, РЕСПУБЛИКАТААБЫ АҢА КҮРЭБЭР

Үгэс быһытынан сыл аайы булар улуустаабы "Аҕа күрэбэ" быһыл, кулун тутар ый 25 күнүгэр, Холтобо нэһилиэгэр бэрт тэрээһиннээхтик буолан аастыта. Күрэхтэһиң улуус 11 нэһилиэгиттэн барыта 14 аҕа уолунаан кыттыны ылбыттара. Кинилэр сэтте спорт традиционнай суох көрүнүөрүнэн сноруллубут түһүмэхтэргэ күөн көрсүбүттэр. Ол курдук, бэрэбинэ эрбээһинигэр, сыал ытыгыга, ойбон алларыгыгар, эстафетага, сүгэ бырабыгыгар, хомуур халсабайга, остуол оонньууларыгар күрэхтэспиттэр. Кытааччылар бэйэлэриттэн рюкзактаах, анньылаах, күрдэктээх, эрбилээх уонна хайыһардаах кэлэн, дыа - кэргэннэрин олобун - дыаһарын сырдатар хаартысканан планшет онорон кыттыбыттара. Дьүүлүүр субэзэ улуустаабы "Аҕалар түмсүүлэрин" чилиэннэрэ Роберт Афанасьевич Захаров судьуйалаабыта уонна Николай Николаевич Гуляев сэкэрэтээрдэбит. Холтобо нэһилиэгин участковой милинсийэтэ Иван Семенович Посельский бэркэ табыллан комментатордаан көрөөччү дьон астыммытара.

Биридиилээн түһүмэхтэринэн ылан көрдөххө, бэрэбинэни эрбээһин түһүмэҕэр Диринтэн кыттар Иван Семенович Наумов уолунаан Сенялыын кыайбыттара. Кинилэр кэниилэриттэн Одьулуунтан Дмитрий Егорович Лавров уолунаан Айсенныын иккис, Хадаартан Иннокентий Николаевич Дьячковский уолунаан Колялыын үһүс буолбуттара. Сыал ытыгытын түһүмэҕэр бастыг көрдөрүүнү Болтоноттон сылдьар Василий Васильевич Седалищев уола Алешалыын ситиспиттэр. Иккис Кытааччылар таһымнаах Эдуард Петрович Луговой уолунаан Колялыын, үһүс Чурапчыттан кыттар Василий Николаевич Никитов уола Колялыын тахсыбыттара. Ойбон алларытын

курдук ыарахан көрүгнэ саамай түргэник Седалищевтар, иккис Мугудайтан сылдьар Анатолий Иннокентьевич Васильев уолунаан Антоннуун, үһүс Чакыртан кыттар Анатолий Васильевич Ануфриев уолунаан Мишалыын. Манна бэйлэтигэ баҕарыллар, Чурапчы сэлээннэтигэ кыттар сүөлүтэ суох эрээри тэя дьонун үгэһин баһылаабыт Илья Владимирович Керемясос уолунаан Виталийдыын төрдүс миэстэ буолбуттарын. Сүгэни бырабыгыга бастакы Васильевтар, иккис Наумовтар, үһүс Чыаллараттан сылдьар Владимир Владимирович Попов уолунаан Славалыын буолбуттара. Хомуур халсабайга бастакы Седалищевтар, иккис Наумовтар, үһүс Никитовтар тахсыбыттара. Остуол оонньууларыгар бастакы миэстэҕэ Васильевтар, иккис Наумовтар, үһүс миэстэҕэ Керемясосовтар тиксибиттэр.

Ыһылыыты табууретканы хомуйуу, тоннуу хаарынан сүүрүү, аты минни, туут хайаһарынан сүүрүү, мээниги куйуурунаах хабыы курдук этаптардаах эстафетага Никитовтар барыларыттан таһымчы бэлэмнээхтэрин көрдөрөн бастаабыттара, оттон Васильевтар иккис, Седалищевтар үһүс миэстэ буолбуттара.

Васильевтар (Мугудай) улуустаабы Аҕа күрэбин кыайылаахтарынан, иккис миэстэҕэ Седалищевтар (Болтоно), үһүс Наумовтар (Дирин) тахсыбыттара.

Муус устар ый 1 - 2 күннэригэр, Бүлүү куоратыгар буолбут республикатаабы Аҕа күрэбэр Васильевтар уонна Седалищевтар бииһи улуустат аатын көмүскээн кэллилэр. Бу сэттис төгүлүн ытыллар республиканскай Аҕа күрэбин дыа - кэргэн уонна оҕо - аймах дьыалаларыгар комитетэ тэрийэн ытта. Бу күрэхтэһини аһыллыытыгар дыа-кэргэн уонна оҕо - аймах дьыалаларыгар комитетин председателэ А.Е.Сергучев

уонна республикатаабы обществоннай палата председателэ В.И.Кириллина кытыннылар. Бииһи улуустан Аҕа күрэбин хас сылын аайы тэрийсэн сүүрэр - көтөр дьоннорбут улуустаабы дыа - кэргэн уонна оҕо - аймах дьыалаларын отделын начальнига Мария Тимофеевна Ноговицына уонна "Аҕалар түмсүүлэрин" председателэ Николай Николаевич Гуляев баран кэллилэр. Николай Николаевич дьүүлүүр субэ уонна комментатор эбээһинэстэрин толорбут. Барыта 12 улуустан - Бүлүүттэн үс дыа-кэргэн (бирдэрэ зачету таһынан), Чурапчыттан, Тааттаттан, Ханаластан, Нерюнгриттан, Сунтаартан, Горнайтан иккили, Верхоянскайтан, Уһуэ Бүлүүттэн, Мэнэ - Ханаластан, Ньурбаттан, Томптон биридии кытааччылар күрэхтэспиттэр.

Кытааччылар икки күн, сэтте түһүмэхтээх күрэхтэһиң улуустарын аатын көмүскэбүттэр. Бастакы күн бэрэбинэ эрбээһинэ, сүгэ бырабыгыга, хомуур халсабай, спортинг көрүнүгүгэр күрэх буолбут. Василий Васильевич Седалищев уолунаан Алешалыын саамай түргэник бэрэбинэни эрбээн 1 миэстэ, Тааттаттан сылдьар Тулааһынаптар 2 миэстэ, Нерюнгриттан сылдьар Савиновтар 3 миэстэ буоллулар. Сүгэ бырабыгыгар Алеша Седалищев улахан дьону кытта кыайан бастаабыт. Иккис Бүлүүттэн сылдьар Васильевтар, үһүс Тааттаттан сылдьар Тулааһынаптар буолбуттар. Хомуур халсабайга кытааччы оҕолордон саамай улахан саастаах (1991 сыллаах) Нерюнгриттан сылдьар Аракчеевтар кими да тулуппатахтар. Иккис Бүлүүттэн сылдьар Васильевтар, үһүс бииһи дьоммут Седалищевтар тахсыбыттара. Спортинга үгүгэ көрдөрүүнү Васильевтар (Бүлүү), иккис Седалищевтар (Чурапчы), үһүс Гоголевтар (Бүлүү) көрдөрбүттэр. Хас түһүмэх

аайы кыайылаахтарга анал бириис бэриллбит.

Иккис күн эстафетага бииһи оҕолорбут табууретка хомуйуугар бытаараннар Васильевтар 11, Седалищевтар 16 миэстэҕэ тэбиллибиттэр. Васильевтар (Бүлүү) бастакы, Ивановтар (Сунтаар) иккис, Гоголевтар (Бүлүү) үһүс миэстэ буолбуттар. Ойбон аллары түһүмэҕэр бииһи дьоммут Васильевтар саамай түргэник ойбон аллараннар, (3 м. 34 с.) рекорд олохтообуттар. Петровтар (Мэнэ - Ханалас) иккис миэстэҕэ, Тулааһынаптар (Таатта) үһүс миэстэҕэ тиксибиттэр. Нерюнгриттан сылдьар Аракчеевтар, куорат дьон халан ойбон алларытара баарай, 17 мүнүтүнэн нэһилэ бүппүттэр. Бүтэһик саамай мөккүөрдээх түһүмэһинэн остуол оонньуулар буолбуттар. Манна бастакы, иккис миэстэлэри Бүлүүттэн Осиповтар, Гоголевтар, үсүһү Сунтаартан Ивановтар ылбыттар. Бииһи дьоммут Васильевтар сэттис, Седалищевтар онус буолан күрэхтэһини түмүктэбүттэр. Дьүүлүүр субэ чилиэннэрэ

остуол оонньуулар олус мөккүөрдээхтэрин иһин кэлэр сылга күрэххэ киллэрбэт туһунан субэлэспиттэр.

Сэтте түһүмэхтээх улахан мөккүөрдээх күрэхтэһин кэнииттэн бастакы миэстэҕэ Васильевтар (Бүлүү), иккис миэстэҕэ Седалищевтар (Чурапчы), үһүс миэстэҕэ Гоголевтар (Бүлүү) тахсыбыттара. Онтон Васильевтар онус миэстэ буолбуттар. Кыайылаахтарга МР автомат саа сертификатын туттарбыттар.

Бу нэһилиэнньэҕэ, дыа - кэргэнэ чөл олобу пропагандалыйар, аҕа оруолун үрдэтэр сыаллаах күрэхтэһиң бииһи бири дойдулаахтарбыт ситиһилээхтик кыттан кэлбиттэриттэн кизин туттабыт уонна чөл олобу өрө тутууччылар кэкилэрэ инникитин элбик турдун дьон баҕа санаабытын тирээдэбит.

А.ПЕРМЯКОВА.

Хаартыскага: республикатаабы аҕа күрэбэр II-с миэстэлээх Седалищев Василий Васильевич уолунаан Алешалыын.

ҮРДҮК ТАҢЫМНААХ ФЕСТИВАЛЬ ЫТЫТЫЛЫННА

Соторутааҕыта Чурапчытаабы физкультура уонна спорт институтун базатыгар үөрэнээччилэр уонна физкультура учууталарын аан маннайгы республикатаабы фестиваллара үрдүк таһымна ытытылынна. Манна Чурапчы, Таатта, Сунтаар, Өлөөн улуустарын хамаандалара кытыннылар. Ыраах Өлөөн улууттан үс суукканы быһа айаннаан кэлбит спортсменнары бары да хайбаатыбыт.

Фестиваль бастакы көрүнэр оҕолор бары 60 м уһунна сүүрүүгэ, уолаттар тардыныыга, кыргыттар анньыныыга, миэстэттэн ыстаныыга бэлэмнэрин көрдөрдүлэр. Иккис көрүнэр уолаттар "тутум эргиргэ", "ойбонтон уулаһынгга", кыргыттар 1 мүнүтэ устата скакалканан ойууга, олорон эрэ наклон онорууга күрэхтэстилэр. Эрийсинилээх күрэх түмүгэр миэстэлэри манньк үлэлэһинилэр: бастакы миэстэни Чурапчытаабы интернат-оскуола үөрэнээччигэ Лена Громова ылла. Эмиэ бу оскуолаттан Сардаана Горохова иккис, Катя Павлова үһүс буоллулар. Уолаттарга Чурапчыттан Кеша Сивцев бастаата, Сандай Баишев (Чурапчы) иккис, Степа Амбросьев үһүс миэстэлэри ыллылар.

Спортивной эстафетага кыргыттарга Громова Лена (Чурапчы) чемпионнаата, Оля Кусатова (Таатта) иккис буолла. Уолаттарга оскуола-интернат үөрэнээччигэ Вильям Иванов бастаата, Сандай Баишев иккис, Кеша Сивцев (иккиэн чурапчылар) үһүс миэстэлэри ыллылар.

Оттон учууталлар "Спорт - барыбытыгар" дьон конкурска үөрэнээччилэргэ теоретическай чаастары уонна уроктары ыктылар. Манна методиканы, теорияны, практиканы тутталлара, урок төһө сонуннук барара, матырынааллары төһө табылланалара сыаналанна. Уопсай түмүккэ Мугудай орто оскуолатын физкультурага учуутала П.И.Собакин бастаата, Н.С.Константинова (Өлөөн) иккис, А.А.Кириллин (Таатта) үһүс буоллулар. "Олимпизмы билээччилэр" конкурстары-

гар Чурапчы улууна бастаата, иккиһи таатталар, үсүһү сунтаардар ыллылар.

Фестиваль чэрчитинэн үөрэнээччилэргэ аабылар ытытылыннылар. Спорду кытта аабылар дьүөрэлээн институт септөөх программаны онорбут. Аабыларга 11 оҕо кытына. Дьүүлүүр субэ да таһыма үрдүк. Ол курдук, төрт педагогическай наукалар кандидаттара уонна институт преподавателлэрэ дьүүлүстүлэр. Кытааччылартан Алаҕар орто оскуолатын үөрэнээччитин дакылаата сэнээрлиннэ. Кини кэнииттэн Таатта Уолбатыттан сылдьар Оля Кусатова иккис, Өлөөнтөн Илья Николаев үһүс буоллулар.

"Спортивный хит-парад" дьон уус-уран самодостельноһу көрүү күрэбэр чурапчылар бастаатылар, иккискэ таатталар, үһүскэ өлөөннөр табыстылар. Кинилэргэ СР үөрэбин министерствота туруорбут спортивной инвентарьдар туруорулуннулар.

Фестиваль иһинэн тэрилтэлэр физкультурнай инструктордарыгар аналаах "Росток" дьон конкурсу буолла. Манна бастакы миэстэни А.С.Пестрякова ("Чурапчы" уһууаан, Чурапчы) ылла. Тааттаттан Собакина М.Ю. уонна Малышева М.М. иккис, Сунтаартан Васильев В.В. үһүс миэстэлэргэ тигистилэр.

Бу республикатаабы фестиваль бастакы саҕалааһын буолан, аһыах улуус кэлбит. Кэлин үлэтэ өссө кэниэ дьон эрэллээхпит. Институт ыһыт дьаһалыгар кыттыһан СР үөрэбин министерствотын физкультуранан уонна спордунан иттии управлениетин начальнига Сергей Иннокентьевич Захаров, СР физкультурага уонна спортка комитетин аналитическай үлэҕэ уонна программнай-методическай хааччыыты отделын начальнига Филипп Филиппович Пестряков кэлэн күрэхтэһиң кыттыбыттара кытааччылар санааларын көтөхтө, күрэхтэһини таһымын үрдэттэ.

Лариса НЕУСТРОЕВА.

ПОКРОВСКИЙ КОЛЛЕДЖЫН СТУДЕННАРЫН КЫТАРЫ КӨРСҮНҮҮ

Чурапчытаабы техническай колледжы кытары орто үөрэх кыһалара Покровскай куоракка, Сунтаар улуутугар, Ньурба улуутугар тэриллбиттэрэ.

Бу дьыл кулун тутар 28 - 29 күннэригэр бииһи колледжкыт преподавателлэрэ уонна студеннара Покровскай колледжыгар баран ыалдьыттаан кэллилэр. Маннайгы күннэ колледж дирекциятын кыттыылаах төгүрүк остуол буолла. Итиннэ бииһи колледжтан директоры итэр үлэҕэ солбуйааччы В. В. Лукин, директоры хаһаайыстыбаннай үлэҕэ солбуйааччы Н. Н. Новгородов, Покровскайтан колледж директара, техническай наука кандидата А. П. Шадрина, директоры үөрэх хаһаыгар солбуйааччы Н. А. Чепалова, директоры солбуйааччы Т. Д. Илларионова кыттыны ыллылар.

Иккис күннэ колледж үлэтин кытта билсэн студеннар бэйэ-бэйэлэригэр эҕэрдэ концерт көрдөрдүлэр. Волейболга, футболга уонна дуобакка күрэхтэһин буолла. Көрсүһүү кыттыылаахтарыгар бииһи колледжкыттан Н. Н. Новгородов "Саха төрүт итэҕэлин төрүттэниитэ" дьон лекцияны аахта. Дьоптон сэлээннэтигэр "Самартай" дьон культурнай-этнографическай комплекса, бырааттыы Ксенофонтовтар музейдарыгар, "Орто Дойду" республиканскай зоопаркага сырыттыбыт.

Бу көрсүһүүнү тэрийбит колледжтарбыт салалталарыгар махталбытын тирээдэбит.

Студпрофком.

Хаартыскага: көрсүһүү кэмигэр.

денег, так и безналичным путем

Вкладчику предоставляется получать причитающиеся к остатку вклада проценты в полной сумме или частично

Вкладчику предоставляется получать причисленные к остатку склада проценты в полной сумме или частично.

Расходные операции в пределах суммы, превышающей размер несвязанного остатка,

Вкладыш предоставляется получать причисленные к остатку вклада проценты в полной сумме или частично.

Дополнительные взносы и расходные операции по вкладу не производятся;

Дмитрий СОБАКИН. Мырыл

Анна БАРАШКОВА

Уалбар Радимирга ачылыбын.

Холбоонгуу, хогсйдуу олоххун
Холобур туттаннар турдуннар,
Ханыгыр үлэнэн дьоллооххун
Хойгутун номооххо айдыннар.

Автор сурутаг этиллэр санаа
редакция позициятыгар малдын сөл түбэлэр
буолбатах. Сурукка ыйылар чакчылар
кырдыктаахтарыгар эппизинэни
автор тус бэйэте сүтөр.